



EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 17.9.2012
COM(2012) 525 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

**nõukogu määruse (EÜ) nr 552/97 artikli 2 kohaselt seoses sunniviisilise töö
kasutamisega Myanmaris/Birmas**

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

nõukogu määruse (EÜ) nr 552/97 artikli 2 kohaselt seoses sunniviisilise töö kasutamisega Myanmaris/Birmas

1. SISSEJUHATUS

1. Myanmar/Birma on nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 (millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava 1. jaanuarist 2009)¹ artikli 11 kohaselt vähimarenenud riikide suhtes kohaldatava erikorra „Everything but Arms” („Kõik peale relvade”, edaspidi „EBA erikord”) raames soodustatav riik. EBA erikorra raames soodustatavad riigid on loetletud kõnealuse määruse I lisa veerus D.

2. GSP SOODUSTUSTE AJUTISE PEATAMISE ÕIGUSLIK TAUST

2. Myanmarile/Birmale määruste (EÜ) nr 3281/94² ja (EÜ) nr 1256/96³ antud üldised tariifsed soodustused peatati ajutiselt nõukogu määrusega (EÜ) nr 552/97⁴. Määrusega (EÜ) nr 732/2008 muudeti määrust (EÜ) 552/97 ja asendati viited nimetatud määrustele. Praegu on liidu üldiste tariifsete soodustuste kava (edaspidi „GSP”) kohaldamise ja haldamise õiguslik alus määrus (EÜ) nr 732/2008.
3. Määruse (EÜ) nr 552/97 artiklis 2, mida on muudetud määruse (EÜ) nr 732/2008 artikli 28 lõikega 2, on sätestatud, et tuleks lõpetada määruse (EÜ) nr 552/97 kohaldamine, võttes arvesse komisjoni aruannet Myanmaris/Birmas sunniviisilise töö kasutamise kohta, mille kohaselt määruse (EÜ) nr 732/2008 artikli 15 lõike 1 punktis a nimetatud tegevus on lõpetatud.
4. Määruse (EÜ) nr 732/2008 artikli 15 lõike 1 punktis a on sätestatud, et selles määruses sätestatud sooduskorra kohaldamine võidakse ajutiselt peatada asjakohaste järelevalveorganite järeldusele toetudes kõigi või teatavate soodustatud riigist pärit toodete suhtes, kui III lisa A osas loetletud konventsioonides sätestatud põhimõtteid rikutakse raskelt ja süstemaatiliselt. Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (International Labour Office – ILO) sunniviisilise või kohustusliku töö konventsioon (nr 29, 1930, edaspidi „konventsioon nr 29”) on loetletud määruse (EÜ) nr 732/2008 III lisa A osas.

3. ILO JÄRLEVALVEORGANITE JÄRELDUSED

3.1. Kokkuvõtte ILO tegevusest seoses Myanmaris/Birmas sunniviisilise töö kasutamisega

5. ILO uurimiskomisjon asutati 1997. aastal, et uurida, kuidas Myanmar/Birma valitsus järgib konventsiooni nr 29. Kuna valitsus on konventsiooni täitmist ilmselgelt ja järjepidevalt eiranud, esitas uurimiskomisjon järgmised soovitused:

¹ ELT L 211, 6.8.2008, lk 1.

² Nõukogu 19. detsembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 3281/94, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste (1995–1998) nelja-aastast kava teatavate arengumaadest pärit tööstustoodete suhtes (EÜT L 348, 31.12.1994, lk 1).

³ Nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1256/96, millega teatavate arengumaadest pärit põllumajandussaaduste ja -toodete suhtes kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste mitmeaastaseid kavasid alates 1. juulist 1996 kuni 30. juulini 1999 (EÜT L 160, 29.6.1996, lk 1).

⁴ EÜT L 085, 27.3.1997, lk 0008–0009.

- a) kohandada õigusakte, eelkõige linnaseadust ja külaseadust eesmärgiga viia need kooskõlla konventsiooniga nr 29;
 - b) tagada, et ametiasutused, eelkõige sõjavägi, ei kohusta tegelikkuses enam sunniviisilisele tööle;
 - c) tagada, et karistusi, mida võib määrata vastavalt kriminaalseadustiku paragrahvile 374 sunniviisilise või kohustusliku töö nõudmise eest, jõustatakse rangelt ja konventsiooni nr 29 artikli 25 kohaselt.
6. Kuna valitsus ei võtnud uurimiskomisjoni soovitude rakendamiseks vajalikke meetmeid, võttis Rahvusvaheline Töökonverents (International Labour Conference – ILC) oma 87. istungil 1999. aasta juunis vastu resolutsiooni sunniviisilise töö ulatusliku kasutamise kohta Myanmaris/Birmas (edaspidi „1999. aasta resolutsioon”).
7. ILC kiitis seejärel oma 88. istungil 2000. aasta juunis põhikirja artikli 33 alusel heaks resolutsiooni meetmete kohta, mille eesmärk on tagada, et Myanmar/Birma järgib uurimiskomisjoni soovitusi (edaspidi „2000. aasta resolutsioon”). See on ainus kord ILO tegutsemisaja jooksul, kui kohaldati põhikirja artiklit nr 33, tagamaks, et organisatsiooni liige täidab rahvusvahelisi kohustusi.

3.2. Konventsioonide ja soovitude kohaldamise eksperdikomisjoni märkused

8. Konventsioonide ja soovitude kohaldamise eksperdikomisjon märkis oma 2012. aasta märkustes, et Myanmaris/Birmas on toimunud positiivne areng, nt on parlamendile esitatud õigusakti eelnõu 1907. aasta linnaseaduse ja külaseaduse kehtetuks tunnistamise kohta. Komisjon märkis siiski, et hoolimata uurimiskomisjoni soovitude rakendamiseks tehtud jõupingutustest, ei ole valitsus seni kõnealuseid soovitusi täies ulatuses kohaldanud. Lisaks õigusaktide muutmiseks tehtud tööle, peab valitsus ikka veel tagama, et ametiasutused, eelkõige sõjavägi, ei nõua tegelikkuses enam sunniviisilist tööd, ja et sunniviisilise töö nõudmise eest tsiviil- ja militaarasutustele määratud kriminaalseadustiku kohaseid karistusi jõustatakse rangelt.

3.3. ILO kontaktametniku aruanne

9. ILO kontaktametnik märkis 2012. aastal toimunud ILO standardite kohaldamise komisjoni (Committee on the Application of Standards – CAS) eriistungil, kus käsitleti Myanmari küsimust (konventsioon nr 29), et alates ajast, mil nimetatud komisjon 2011. aastal viimati olukorda kontrollis, on mitmes valdkonnas toimunud oluline areng. Uurimiskomisjoni soovitusi arvesse võttes on tunnistatud eelmised õigusaktid kehtetuks ja võetud vastu uued õigusaktid, sealhulgas õigusaktid, milles sunniviisilise töö nõudmine määratletakse kuriteona. Sunniviisilise töö kasutamises süüdistatavaid isikuid, eelkõige sõjaväelasi, antakse kohtu alla ja karistatakse seaduse kohaselt. Kuigi sunniviisilist tööd kasutatakse tunduvalt vähem, pole probleem lahendatud ja selle kohta saadakse endiselt kaebusi. Valitsus on seda arvesse võtnud ning käivitanud koostöös ILOga ühise strateegia igasuguses vormis sunniviisilise töö täielikuks kaotamiseks hiljemalt aastaks 2015 ja võtnud selle strateegia elluviimiseks vastu üksikasjaliku tegevuskava.

3.4. ILO standardite kohaldamise komisjoni järeldused

10. CAS esitas Myanmar/Birma kohta järeldused 4. juunil 2012. aastal peetud eriistungil, kus käsitleti seda, kuidas Myanmar/Birma valitsus on järginud konventsiooni nr 29. CAS võttis arvesse konventsioonide ja soovitude kohaldamise

eksperdikomisjoni märkuseid ja ILO kontaktametniku aruannet. CAS märkis tunnustavalt, et:

- a) uurimiskomisjoni 1998. aasta soovitude järgimisel on saavutatud edu. CAS tõdes, et alates eelmise aasta istungist on valitsus teinud selles osas olulisi edusamme;
- b) koostöös ILOga on välja töötatud üksikasjalik tegevuskava. CAS rõhutas, et kindlasti peavad kõik tööturu osapooled ja tsiviilühiskonna organisatsioonid olema aktiivselt kaasatud eesmärkide seadmisel ja aitama kaasa selliste kava elementide kiirendatud kohaldamisele, mis on kõige olulisemad uurimiskomisjoni soovitude kohese rakendamise jaoks;
- c) valitsuse esindaja on teinud avalduse, kinnitamaks, et karistamatust ei lubata, ja et president on nõudnud, et võetaks meetmeid, tagamaks õigusriigi põhimõtete järgimine kogu riigis. CAS oli seisukohal, et sunniviisilise töö kasutajate kohtu alla andmiseks võetavaid meetmeid tuleb parandada ja tõhusalt kohaldada uusi õigusakte, et oleks tagatud täielik seaduspõhine vastutus. CAS usub, et sunniviisilise kasutamise eest mistahes sektoris kehtestatakse tõhusad ja hoiatavad karistused, ja palus valitsusel vaadata läbi nende meetmete mõju, millest ta oli teatanud, et neid oleks vajaduse korral võimalik tugevdada.

11. CAS väljendas siiski suurenevat muret selle üle, et põhiseaduses on säte, mille kohaselt on lubatud teha erand sunniviisilise töö keelust selliste ülesannet puhul, mille „liit on seaduse kohaselt määranud, pidades silmas avalikkuse huve”. CASi rahuldab valitsuse esindaja avaldus, et rahva soovi korral põhiseadust muudetakse, ja ta usub, et võetakse meetmed, tagamaks, et sunniviisilise töö keelust lubatakse põhiseaduses ja õigusaktides ainult selliseid üksikuid erandeid, mis on kooskõlas konventsiooniga nr 29.

3.5. Rahvusvahelise Töökonverentsi resolutsioon

12. Rahvusvaheline Töökonverents, mis võttis arvesse CASi 4. juunil 2012 vastu võetud järeldusi ja oli seisukohal, et kehtivate meetmete säilitamine ei aitaks enam saavutada soovitud tulemust ehk järgida uurimiskomisjoni soovitusi, võttis 13. juunil 2012 vastu resolutsiooni, mis käsitleb ILO põhikirja artikli 33 alusel vastu võetud Myanmaris suhtes kohaldatavaid meetmeid, ja otsustas:

- a) tühistada viivitamata 1999. aasta resolutsiooni lõike 3 punktis b nimetatud piirang, mille kohaselt ei võimaldatud Myanmaris/Birmas valitsusele ILO tehnilist koostööd ja abi, selleks et ILO saaks nüüd valitsust, töandjaid ja töotajaid aidata mitmesugustes ILO mandaadi piiresse jäävates küsimustes;
- b) tühistada 1999. aasta resolutsiooni lõike 3 punktis c nimetatud meetme, et Myanmaris/Birmas valitsus saaks osaleda ILO koosolekutel, sümposiumidel ja seminaridel samal viisil nagu kõik teised liikmed ja et Myanmaris/Birmas tööturu osapooli koheldaks teiste liikmetega samaväärselt;
- c) peatada viivitamata üheks aastaks 2000. aasta resolutsiooni lõike 1 punktis b sisalduva oma liikmetele esitatud nõude vaadata läbi oma suhted Myanmariga/Birmaga, et tagada, et kõnealuste suhete raames ei kasutata sunniviisilist tööd. ILC vaatab soovitusel uuesti läbi 2013. aastal, võttes arvesse talle kättesaadavat teavet Myanmaris/Birmas sunniviisilise töö kaotamise kohta.

4. JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

13. Eespool esitatud teavet arvesse võttes teeb komisjon järelduse, et Myanmar/Birma on ILO soovituste järgimiseks teinud edukaid jõupingutusi, mispärast ILO konventsioonis nr 29 sätestatud põhimõtete rikkumist ei saa enam pidada „tõsiseks ja süstemaatiliseks”.
14. Seega soovitatakse Myanmarile/Birmale taastada üldised tariifsed soodustused.
15. Komisjon peaks jätkuvalt jälgima sunniviisilise tööga seotud olukorda Myanmaris/Birmas ning võtma meetmeid vastavalt kehtivale korrale ning vajaduse korral vastavalt uuendatud peatamismenetlusele.